

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การประเมินค่าทางเศรษฐกิจของการเก็บขยะขายในเขตเทศบาลนคร เชียงใหม่ เป็นการสำรวจจำนวนผู้ประกอบการอาชีพเก็บขยะขายในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพสังคม เศรษฐกิจ และปัญหาของผู้ประกอบการอาชีพเก็บขยะขายในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และเพื่อประเมินค่าทางเศรษฐกิจและบทบาทของการเก็บขยะขายในการลดปริมาณขยะและต้นทุนการจัดการขยะในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ตามแนวคิดเศรษฐกิจไม่เป็นทางการ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการอาชีพเก็บขยะขายที่สำรวจได้ว่าพักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 131 ราย และแบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์ร้านรับซื้อของเก่าที่ผู้ประกอบการอาชีพเก็บขยะขายนำขยะที่คัดแยกได้ไปขาย จำนวน 9 ราย และพนักงานเก็บขนขยะของเทศบาลและบริษัทเอกชนจำนวน 45 ราย นอกจากนี้วิเคราะห์บทบาทการส่งเสริมการเก็บขยะขายของเทศบาลนครเชียงใหม่ด้วยการจัดการขยะด้วยวิธีการผสมผสานระหว่างอุปสงค์และอุปทาน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการขยะของเทศบาลนครเชียงใหม่ และนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ พร้อมทั้งแจกแจงความถี่หาค่าเฉลี่ยในรูปร้อยละร่วมกับการวิเคราะห์เชิงพรรณนา สรุปผลได้ ดังนี้

5.1 การศึกษาลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ ของผู้ประกอบการอาชีพเก็บขยะขายในเขตเทศบาลนคร เชียงใหม่

ผู้ประกอบการอาชีพเก็บขยะขายในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือเป็นเพศชายร้อยละ 59.5 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 40.5 โดยเป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 37 - 46 ปี มากที่สุด และมีผู้ที่อายุมากกว่า 56 ปี ถึงร้อยละ 19.1 ประกอบอาชีพนี้ เกือบครึ่งหนึ่งของผู้ประกอบการอาชีพนี้จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 คิดคิดเป็นร้อยละ 47.3 และมีถึงร้อยละ 11.5 ที่ไม่ได้เรียนหนังสือเลย ด้านโครงสร้างของครอบครัวผู้ประกอบการอาชีพนี้ส่วนใหญ่ร้อยละ 44.3 มีจำนวนสมาชิก 3 - 4 คน โดยครัวเรือนผู้ประกอบการอาชีพนี้ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.4 มีรายได้เดือนละ 2,001 - 4,000 บาท และร้อยละ 36.7 มีรายจ่ายเดือนละ 2,001 - 4,000 บาท

ในการศึกษา พบว่าผู้ประกอบอาชีพเก็บขยะขายมีลักษณะการประกอบอาชีพที่แตกต่างกันเป็น 3 กลุ่ม โดยผู้ประกอบอาชีพนี้ส่วนใหญ่ ร้อยละ 48.9 มีลักษณะการประกอบอาชีพด้วยการเก็บและรับซื้อขยะ รองมาคือกลุ่มผู้ที่มีลักษณะการประกอบอาชีพด้วยการเก็บขยะขายเพียงอย่างเดียว และกลุ่มผู้ที่มีลักษณะการประกอบอาชีพด้วยการซื้อขยะขายเท่านั้น โดยคิดเป็นร้อยละ 45.0 และร้อยละ 6.1 ตามลำดับ ผู้ประกอบอาชีพนี้ร้อยละ 37.4 ประกอบอาชีพนี้มานานน้อยกว่า 3 ปี โดยส่วนใหญ่เคยทำงานรับจ้างทั่วไปและค้าขายมาก่อน แต่เมื่อเศรษฐกิจไม่ดีจึงว่างงาน หรือค้าขายไม่ดี จึงหันมาประกอบอาชีพนี้ เนื่องจากเป็นอาชีพที่ใช้เงินทุนต่ำ ไม่ต้องใช้ความรู้มากแต่มีรายได้ดีและเป็นอาชีพอิสระจึงมีผู้ประกอบอาชีพนี้มานานกว่า 10 ปีขึ้นไปถึงร้อยละ 28.2 และโดยทั่วไปผู้ประกอบอาชีพนี้จะทำงานทุกวันเนื่องจากเป็นอาชีพที่มีรายได้ต่อวันหากหยุดทำงานก็จะไม่มีรายได้ พาหนะส่วนใหญ่ที่ผู้ประกอบอาชีพเก็บขยะขายใช้ในการทำงาน คือรถมอเตอร์ไซด์พ่วงและรถเข็น คิดเป็น ร้อยละ 41.2 และ 24.5 ตามลำดับ จากการศึกษาพบว่าผู้ประกอบอาชีพนี้ใช้เงินทุนไม่แน่นอน จำนวนเงินทุนที่ใช้ขึ้นอยู่กับจำนวนและชนิดของขยะที่รับซื้อ โดยผู้ประกอบอาชีพนี้ส่วนใหญ่ร้อยละ 17.6 ใช้เงินทุนตั้งแต่ 1 - 100 บาท ต่อวัน ขณะที่ร้อยละ 45.0 ไม่ได้ใช้เงินทุนในการประกอบอาชีพเลย

5.2 การประเมินค่าทางเศรษฐกิจของการเก็บขยะขาย

ในการศึกษานี้ กำหนดให้ผู้ที่มีรายได้จากการเก็บขยะขาย ได้แก่ ผู้ที่ประกอบอาชีพเก็บขยะขาย และพนักงานเก็บขนขยะของเทศบาลและบริษัทเอกชน การประเมินค่าทางเศรษฐกิจของการเก็บขยะขาย จึงแบ่งเป็น 2 กรณี คือ

5.2.1 การประเมินค่าทางเศรษฐกิจของการเก็บขยะขายของผู้ประกอบอาชีพเก็บขยะขาย

จากการวิเคราะห์ พบว่าผู้ประกอบอาชีพเก็บขยะขายสามารถคัดแยกขยะประเภทกระดาษได้มากที่สุด คือร้อยละ 37.0 ต่อวัน รองมาคือ พลาสติก แก้ว และโลหะ คิดเป็นร้อยละ 26.4 20.8 และ 15.8 ตามลำดับ ทำให้ผู้ประกอบอาชีพนี้ลดปริมาณขยะได้ถึงวันละ 5,246.1 กิโลกรัม จากการวิเคราะห์รายได้จากการประกอบอาชีพ พบว่าผู้ประกอบอาชีพเก็บขยะขายส่วนใหญ่ร้อยละ 29.0 มีรายได้เฉลี่ยวันละ 101 - 200 บาท ผู้ประกอบอาชีพเก็บขยะขายร้อยละ 27.4 มีรายได้ไม่เกินวันละ 100 บาท และร้อยละ 5.3 มีรายได้เฉลี่ยสูงสุดถึงวันละ 601 - 700 บาท ซึ่งอาจเพราะเป็นกลุ่มที่ใช้รถมอเตอร์ไซด์พ่วงและรถกระบะเป็นเครื่องมือในการทำงาน ทำให้สามารถไปเก็บและรับซื้อขยะได้ไกลและบรรทุกขยะได้มาก ทำให้สามารถคัดแยกขยะขายได้ปริมาณมาก ด้วยเป็นอาชีพที่อิสระและไม่มียาจ้างผู้ประกอบอาชีพนี้จึงใช้เวลาในการทำงานแตก

ต่างกันมาก โดยผู้ประกอบการอาชีพนี้ส่วนมากร้อยละ 71.8 ทำงานวันละ 4 - 6 ชั่วโมง มีรายได้เฉลี่ยต่อวันตั้งแต่ 1 - 600 บาท ต่อวัน ซึ่งเมื่อพิจารณาจำนวนชั่วโมงในการทำงานกับระดับรายได้แล้ว พบว่าจำนวนชั่วโมงทำงานที่มากกว่าไม่ได้สร้างรายได้ที่มากกว่าเสมอไป เพราะถ้าผู้ประกอบการอาชีพนี้มีทักษะในการเก็บหรือซื้อขยะมาก เช่น รู้แหล่งและเวลาในการทำงานที่จะทำให้รวบรวมขยะได้มาก รู้วิธีในการคัดแยกขยะในแต่ละประเภทเพื่อให้ขายได้ในราคาที่สูง เขาอาจใช้เวลาในการทำงานน้อยแต่อาจมีรายได้สูงกว่าผู้ที่มีทักษะน้อยกว่าได้ โดยเฉพาะหากมีรถมอเตอร์ไซด์พ่วงหรือรถกระบะเป็นพาหนะก็จะทำให้ใช้เวลาในการทำงานน้อย แต่สามารถรวบรวมขยะได้มากทำให้มีรายได้สูง

แม้ผู้ประกอบการอาชีพเก็บขยะขายร้อยละ 43.5 มีความรู้สึกที่อาชีพนี้เป็นอาชีพที่บุคคลทั่วไปรังเกียจ แต่ก็มีผู้ที่พอใจว่าการประกอบอาชีพเก็บขยะขายเป็นอาชีพที่ดีมีอิสระในการทำงานถึงร้อยละ 66.4 และมีผู้ที่คิดว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพสุจริตที่สร้างรายได้ให้สามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวให้ดำเนินชีวิตอยู่ได้คิดเป็นร้อยละ 26.0 ทำให้มีผู้ประกอบการอาชีพนี้ถึงร้อยละ 93.1 ต้องการประกอบอาชีพเก็บขยะขายต่อไปไม่ต้องการที่จะเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น

กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพเก็บขยะขายในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ นำขยะที่คัดแยกได้ไปขายให้แก่ร้านรับซื้อของเก่า 9 ร้าน โดยเป็นร้านที่เปิดดำเนินการมานานกว่า 17 ปีถึง 5 ร้าน ส่วนอีก 4 ร้านเปิดดำเนินการได้ประมาณ 2 ปี ร้านเหล่านี้ส่วนใหญ่จะรับซื้อของเก่าหรือขยะทุกวัน ตั้งแต่เวลา 07.00 - 18.00 น. และรับซื้อของเก่าหรือขยะเกือบทุกชนิดที่สามารถนำไปรีไซเคิลหรือนำกลับมาใช้ใหม่ได้ โดยแยกประเภทขยะที่รับซื้อเป็นประเภทใหญ่ ๆ คือ พลาสติก โลหะ กระดาษ และแก้ว โดยทั่วไปร้านรับซื้อของเก่าแต่ละร้านจะรับซื้อขยะแต่ละประเภทในราคาที่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมผู้ประกอบการอาชีพนี้จะขายขยะให้ร้านใดก็มีรายได้ไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้นผู้ประกอบการอาชีพเก็บขยะขายจะขายขยะให้แก่ร้านรับซื้อของเก่าที่อยู่ใกล้ และมักจะขายให้แก่ร้านเดิม เพราะหากนำไปขายให้เป็นประจำร้านจะรับซื้อในราคาที่สูงกว่าซื้อจากลูกค้าจร

โดยทั่วไปเมื่อร้านรับซื้อของเก่าซื้อขยะจากบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ แล้วจะทำการลดรูปขยะเพื่อให้สะดวกและประหยัดพื้นที่ในการจัดเก็บและขนส่งไปจำหน่ายต่ออีกทอดหนึ่ง เช่น ขยะประเภทพลาสติกอาจจัดส่งขายให้ โรงงานโม้พลาสติกในจังหวัดเชียงใหม่หรือจังหวัดลำพูน ขยะประเภทโลหะจะจัดส่งโรงงานเหล็กที่จังหวัดสระบุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดอยุธยา จังหวัดปทุมธานี และกรุงเทพมหานคร ขยะประเภทกระดาษจัดส่งโรงงานกระดาษที่สมุทรปราการ จังหวัดนครปฐม จังหวัดปทุมธานี และกรุงเทพมหานคร ขยะประเภทแก้ว เช่น ขวดเหล้า ขวดน้ำปลาที่สภาพดีจะจัดส่งโรงงานสุราหรือโรงงานน้ำปลาในจังหวัดเชียงใหม่ สำหรับเศษแก้วจะ

จัดส่งโรงงานแก้วที่จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดปทุมธานี และกรุงเทพมหานคร เป็นต้น จากการศึกษาศึกษาปัญหาการดำเนินการของร้านรับซื้อของเก่า พบว่า ร้านบางแห่งรับซื้อขยะได้น้อยลงเพราะมีร้านรับซื้อของเก่าเพิ่มขึ้นมากทำให้รายได้ลดลง แต่ผู้ประกอบการร้านรับซื้อของเก่าส่วนใหญ่ก็ยังคิดว่ากิจการร้านรับซื้อของเก่ายังเป็นกิจการที่สามารถดำเนินการต่อไปได้

5.2.2 การประเมินค่าทางเศรษฐกิจของการเก็บขยะขายของพนักงานเก็บขนขยะ

นอกจากขยะจะสร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพเก็บขยะขายกลุ่มต่าง ๆ แล้ว ยังสร้างรายได้ให้แก่พนักงานเก็บขนขยะของเทศบาลและพนักงานเก็บขนขยะของเอกชนด้วย จากการที่พนักงานเหล่านั้นคัดแยกขยะบรรดขนขยะในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่เก็บขนขยะไปยังศูนย์ถ่ายเทขยะด้วย ในการศึกษาพบว่า เนื่องจากพนักงานเก็บขนขยะของเอกชนเก็บรวบรวมขยะจากพื้นที่ 3 แขวงในเทศบาลนครเชียงใหม่ ในขณะที่พนักงานเก็บขนขยะของเทศบาลจัดเก็บขยะจากพื้นที่เพียงแขวงเดียว พนักงานเก็บขนขยะของเอกชนจึงช่วยลดปริมาณขยะและคัดแยกขยะขายได้มากกว่าพนักงานเก็บขนขยะของเทศบาล โดยพนักงานเก็บขนขยะของเอกชนช่วยลดปริมาณขยะรวมได้วันละ 1,911.3 กิโลกรัม และมีรายได้จากการคัดแยกขยะวันละ 6,441.50 บาท หรือมีรายได้ในการคัดแยกขยะเฉลี่ยรายละ 88.24 บาทต่อวัน ขณะที่พนักงานเก็บขนขยะของเทศบาลสามารถลดปริมาณขยะรวมได้วันละ 459.5 กิโลกรัม และมีรายได้จากการคัดแยกขยะขายวันละ 2,192.80 บาท หรือมีรายได้เฉลี่ยต่อวันเพียงรายละ 52.20 บาท

5.3 บทบาทของการประกอบอาชีพเก็บขยะขายในการลดปริมาณขยะและต้นทุนในการจัดการขยะ

จากการวิเคราะห์ พบว่าการประกอบอาชีพเก็บขยะขายและพนักงานเก็บขนขยะของเทศบาลและบริษัทเอกชนสามารถลดปริมาณขยะได้วันละ 7,616.9 กิโลกรัม หรือประมาณวันละ 7.62 ตัน โดยลดปริมาณขยะประเภทกระดาษได้มากที่สุด คือลดลงเท่ากับ 3,084.8 กิโลกรัม รองมาคือ พลาสติก แก้ว และโลหะ ซึ่งมีปริมาณขยะลดลง 2,399.3 1,179.7 และ 953.1 กิโลกรัม ตามลำดับ โดยผู้ประกอบการอาชีพเก็บขยะขายช่วยลดปริมาณขยะรวมได้มากที่สุดคือ ลดปริมาณขยะรวมวันละ 5,246.1 กิโลกรัม รองมาคือพนักงานเก็บขนขยะของเอกชนที่ลดปริมาณขยะรวมได้ วันละ 1,911.3 กิโลกรัม และพนักงานเก็บขนขยะของเทศบาลลดปริมาณขยะได้น้อยที่สุด คือที่ลดปริมาณขยะได้เพียงวันละ 459.5 กิโลกรัม

ในการวิเคราะห์บทบาทของการประกอบอาชีพเก็บขยะขายในการลดต้นทุนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ในครั้งนี้ แยกการวิเคราะห์เป็น 2 กรณี ดังนี้

กรณีที่ 1 บทบาทในการลดต้นทุนในการจ้างบริษัทเอกชนนำขยะไปฝังกลบ

จากการวิเคราะห์ว่าการประกอบอาชีพเก็บขยะขาย ช่วยลดปริมาณขยะรวมได้วันละ 7,616.9 กิโลกรัม หรือประมาณวันละ 7.62 ตัน มาคำนวณค่าใช้จ่ายที่เทศบาลนครเชียงใหม่จ้างบริษัทเอกชนขนไปกำจัดที่อำเภอฮอดในอัตราตันละ 590 บาท ทำให้สามารถลดต้นทุนในการจ้างบริษัทเอกชนนำขยะไปฝังกลบวันละ 4,495.80 บาท และหากผู้ประกอบการอาชีพนี้สามารถลดปริมาณขยะได้ในอัตราเดิมจะทำให้ลดต้นทุนในการจ้างบริษัทเอกชนนำขยะไปฝังกลบถึงปีละ 1,640,967 บาท

กรณีที่ 2 บทบาทในการลดต้นทุนในการจัดการขยะจากการวิเคราะห์ต้นทุนในการจัดการขยะโดยการฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาลของเทศบาลนครเชียงใหม่โดยอุรารัตน์ วรรณะจิตติ (2543 : 62-63)

เมื่อการประกอบอาชีพเก็บขยะขายช่วยลดปริมาณขยะรวมได้วันละ 7,616.9 กิโลกรัม หรือประมาณวันละ 7.62 ตัน จะทำให้ต้นทุนในการจัดการขยะตั้งแต่ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บขยะรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการขนไปฝังกลบที่อำเภอฮอดตามที่อุรารัตน์ วรรณะจิตติคำนวณไว้ในอัตราตันละ 1,311.52 บาท ลดลงวันละ 9,993.78 บาท หรือ ต้นทุนในการจัดการขยะตั้งแต่ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บขยะรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการขนไปฝังกลบที่อำเภอฮอดลงปีละ 3,647,729.70 บาท

ในการศึกษาครั้งนี้ จึงสรุปได้ว่า “ การเก็บขยะขายในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีส่วนช่วยลดปริมาณขยะและลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะของเทศบาลนครเชียงใหม่ ”

5.4 บทบาทการส่งเสริมการเก็บขยะขายเพื่อลดปริมาณขยะของเทศบาลนครเชียงใหม่

การที่ปริมาณขยะในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่มีจำนวนมากขึ้นทุกปี เทศบาลนครเชียงใหม่จึงประสบปัญหาในการจัดการขยะตลอดมา ทำให้เทศบาลนครเชียงใหม่มีแนวคิดในการจัดการขยะด้วยวิธีการผสมผสานระหว่างอุปสงค์และอุปทานดังนี้

5.4.1 การจัดการด้านอุปสงค์

โดยการประชาสัมพันธ์และรณรงค์เพื่อให้ผู้บริโภคและผู้ผลิตสินค้าเกิดความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะและประโยชน์ในการคัดแยกขยะ และลดปริมาณการผลิตขยะที่แหล่งกำเนิดขยะตามแนวคิด 5Rs ขึ้น พร้อมทั้งจัดทำแผนลดปริมาณขยะจากวันละ 380 ตัน ให้เหลือเพียงวันละ 200 ตัน ด้วยการรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนคัดแยกขยะรีไซเคิล เพื่อลดค่า

กำจัดขยะลงประมาณ 50 % จากการใช้งบประมาณในการกำจัดขยะปีละ 50 ล้านบาท และใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ โดยมีแนวคิดที่จะจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บขยะมูลฝอยในอัตราที่เพิ่มขึ้น จากอัตราค่าธรรมเนียมจัดเก็บขยะมูลฝอยขึ้นต่ำเดือนละ 20 บาท เป็นอัตราเดือนละ 40 บาท เพื่อให้ผู้ก่อมลพิษตระหนักถึงหน้าที่ของตนว่าเป็นผู้ก่อให้เกิดขยะ จึงต้องรับภาระในการชำระค่าธรรมเนียมการจัดการขยะ และจัดตั้งตลาดกลางขยะรีไซเคิลรับซื้อขยะรีไซเคิล ในวันที่จันทร์ ถึง วันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 08.30 – 17.00 น. ที่แขวงกาวิละ แขวงศรีวิชัย และแขวงเม็ງราย ผลการดำเนินการตลาดกลางขยะรีไซเคิลทั้ง 3 แห่ง พบว่าการดำเนินการตลาดกลางขยะรีไซเคิลในปี พ.ศ. 2545 สามารถลดปริมาณขยะได้เท่ากับ 3,554,807.7 กิโลกรัม หรือประมาณ 3,554.8 ตัน ทำให้เทศบาลนครเชียงใหม่มีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจ้างบริษัทเอกชนขนขยะไปกำจัดลดลง นอกจากลดการสร้างมลพิษให้สิ่งแวดล้อมแล้ว ยังก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นจากการคัดแยกขยะและเกิดการประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ จึงอาจนับได้ว่าเป็นความสำเร็จของเทศบาลนครเชียงใหม่ในการจัดการขยะด้านอุปสงค์

5.4.2 การจัดการด้านอุปทาน

เทศบาลนครเชียงใหม่ได้พยายามเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอยให้สามารถรับรองกับปริมาณขยะที่เกิดขึ้นและเกิดขึ้นเทศบาลนครเชียงใหม่ได้งบประมาณกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 110 ล้านบาทเพื่อสร้างสถานีพักและขนถ่ายขยะถาวรที่บริเวณสุสานหายยาแขวงเม็ງราย และมีโครงการสร้างสถานีกำจัดขยะมูลฝอยแบบถาวรครบวงจรที่กิ่งอำเภอคอยหล่อ ในมูลค่า 1,200 ล้านบาท เพื่อรองรับระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ชัดเจน มีการใช้ระบบกำจัดมูลฝอยด้วยเทคโนโลยีแบบผสมผสานและมีรูปแบบองค์กรการบริหารจัดการขยะมูลฝอยร่วมกันของท้องถิ่น ในปี พ.ศ. 2547

5.5 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การประเมินค่าทางเศรษฐกิจของการเก็บขยะขายในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่พบว่า ผู้ประกอบอาชีพเก็บขยะขายมีส่วนช่วยลดปริมาณขยะและต้นทุนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ด้วยเหตุนี้เทศบาล ฯ และหน่วยราชการของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องควรมหามาตรการให้การสนับสนุนผู้ประกอบอาชีพเก็บขยะขายและร้านรับซื้อของเก่าอย่างเป็นระบบ ให้การช่วยเหลือในขั้นการจัดการ กลไกตลาด และมาตรการทางภาษี เพื่อให้ผู้ประกอบอาชีพเก็บขยะขายและกิจการร้านรับซื้อของเก่าสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง สร้างทัศนคติที่ดีและให้เห็นความสำคัญต่ออาชีพเก็บขยะขาย อบรมให้ความรู้ในการป้องกันอันตรายจากมลพิษที่

ปะปนกับขยะ และวิธีการคัดแยกขยะให้มีมูลค่าและประสิทธิภาพสูงขึ้น เทศบาลนครเชียงใหม่ ควรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ชุมชนถึงการลดปริมาณขยะด้วยการคัดแยกขยะรีไซเคิล รวมทั้งให้ทราบถึงประโยชน์ของการคัดแยกขยะ เพื่อจะได้ขยะรีไซเคิลเกรดดีมีราคาสูงขึ้น เทศบาลฯ และรัฐบาลควรมีมาตรการทางการตลาด และแรงจูงใจให้แก่ผู้ผลิตสินค้าลดปริมาณขยะจากการผลิตสินค้า และนำขยะรีไซเคิลกลับมาใช้ในการผลิตเพิ่มขึ้น

5.6 ข้อจำกัดในการศึกษา

การศึกษา การประเมินค่าทางเศรษฐกิจของผู้ประกอบอาชีพเก็บขยะขายในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ในครั้งนี้มีข้อจำกัด คือ ทำการศึกษาบทบาทของการเก็บขยะขายในการลดปริมาณขยะและลดงบประมาณในการจัดการขยะในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ในปี พ.ศ.2545 แต่เนื่องจากในช่วงที่กำลังศึกษานี้มีข้อมูลต้นทุนในการจัดการขยะในปี พ.ศ.2545 ไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถแยกค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะของเทศบาลนครเชียงใหม่ได้ชัดเจน ว่าต้นทุนในการจัดเก็บขยะและต้นทุนในการกำจัดขยะของเทศบาลนครเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2545 เป็นจำนวนเท่าใด จึงต้องใช้ข้อมูลต้นทุนในการจัดการขยะของเทศบาลนครเชียงใหม่ที่คำนวณได้ในปี พ.ศ. 2543 ซึ่งในความเป็นจริงต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะของเทศบาลนครเชียงใหม่มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ดังนั้นหากสามารถใช้ต้นทุนในการจัดการขยะของเทศบาลนครเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2545 ในการศึกษาครั้งนี้จะทำให้สามารถทราบถึงบทบาทของการเก็บขยะขายในการลดงบประมาณการจัดการขยะของเทศบาลนครเชียงใหม่ได้ดียิ่งขึ้น